

Talouskatsaus 1/2026

Kunnanhallitus 08.06.2026

16/02.02.00.03/2026

Kunnanhallituksen 15.12.2025 §:ssä 287 päättämän talousarvion 2026 täytäänpano-ohjeen mukaisesti talousarvion toteuma raportoidaan valtuustolle kolmannesvuosittain. Ensimmäisen talouskatsauksen tarkastelujakso on tammi-huhtikuu. Talouskatsauksessa 1/2026 raportoidaan talouden toteutumisesta.

Käyttötalous

Keskushallintopalveluissa henkilöstöpalveluihin esitetään 30 000 euron lisämäärärahaa henkilöstön palkitsemiseen hyvin onnistuneesta taloudellisesta tuloksesta vuonna 2025.

Joukkoliikennekustannusten arvioidaan toteutuvan kokonaisuudessaan 60 000 euroa alkuperäistä talousarviota suurempina. Joukkoliikenteen kysyntä on kasvanut seudullisella joukkoliikennealueella. Lipputulojen lisääntyminen ei kuitenkaan kata toiminnan järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Liperin kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 22.9.2025 (208 §) kunnan osallistumisen Maakunnallisen välityömarkkinan kehittäminen - hankkeeseen (Toimi-hanke) vuosina 2026–2029 edellyttäen, että hankkeelle myönnetään suunniteltu ESR+ -rahoitus. Hankkeen toteutuminen varmistui, kun sen päärahoittajana toimiva Etelä-Savon ELY-keskus hyväksyi hankerahoituksen 11.12.2025 tekemällään päätöksellä ja samalla päätti hankkeen toiminta-ajaksi 1.3.2026–30.9.2029. Liperin kunnan omarahoitus hankkeelle vuonna 2026 on yhteensä 30 972 euroa. Hankkeesta Liperin kunnalle hankehenkilöstön palkkauskustannuksiin tuleva osuus on 59 790 euroa ja ns. flat rate -rahoitus 17 698 euroa.

Keskushallintopalveluiden esittämät toimintakatemuutokset ovat yhteensä -78 880 euroa.

Hyvinvointilautakunta ei esitä määrärahamuutoksia toimintakatteeseen talouskatsaus 1:n yhteydessä.

Elinympäristöpalveluiden käyttötalouteen on tehty toiminnan edellyttämiä määrärahamuutoksia. Suurimmat muutokset johtuvat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen uusien vuokrasopimusten aiheuttamasta vuokratulojen pienenemisestä. Vuoden 2026 talousarviossa oli hyvinvointialueen vuokratulot budjetoitu vuoden 2025 tulojen mukaan keskeneräisten neuvottelujen vuoksi. Lisäksi

tuolloin ei ollut tiedossa, millä hinnalla hyvinvointialue tulee tilat vuokraamaan. Tehtyjen vuokrasopimusten hinnat alentavat vuokratuottoja koko vuoden 2026 osalta 337 199 euroa.

Lisäksi on oikaistu henkilöstökustannusten sisäinen kustannusjako vastaamaan todellista kustannusjakoa maankäytön, infrapalveluiden ja vesihuoltolaitoksen osalla.

Elinympäristölautakunnan esittämät toimintakatemuutokset ovat yhteensä -295 199 euroa, josta vesihuoltolaitoksen osuus on -39 495 euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulokehitys on ollut alkuvuoden tilitysten ja päivitetyn vero- ja valtionosuusennusteen mukaan lähes talousarvion mukainen. Verorahoitukseen ei esitetä tässä vaiheessa muutoksia. Verorahoituksen tuloarvioita tarkastetaan tarvittaessa toisen talouskatsauksen yhteydessä.

Rahoituserät

Rahoituseriin ei esitetä muutoksia.

Poistot

Alkuperäisessä talousarvioissa poistojen osuudeksi oli arvioitu -3,8 miljoonaa euroa. Arviota tehdessä oletuksena oli, että osa sote-kiinteistöt myydään hyvinvointialueelle ja osa yhtiöitetään, jolloin kyseiset kiinteistöt olisivat poistuneet kunnan taseesta. Myynti ei ole toteunut, mutta neuvottelut ovat yhä edelleen käynnissä hyvinvointialueen kanssa. Neuvotteluiden päättymisen jälkeen voidaan tahdä vasta tarkat laskelmat, jolloin tiedetään niiden vaikutukset taseeseen /poistoihin. Tässä vaiheessa on kuitenkin tarkoituksen mukaista oikaista poistojen suuruutta niin, että niiden mahdollinen poistuminen taseesta todennäköisesti vaikuttaa vasta vuoden 2027 talouteen. Poistoihin esitetään noin -387 846 euron muutosta, tällöin poistojen ennustetaan toteutuvan -4,2 miljoonan euron suuruisina.

Investoinnit

Investointiohjelmassa suurin määrärahamuutosmuutos on Ylämyllyn uuden päiväkodin 350 000 euron määrärahan nollaus, sillä päiväkodin toteutusta esitetään toteutettavaksi alkuperäisen tasemallin sijaan 20 vuoden vuokramallilla.

Lisäksi on tehty sisäisiä määrärahasiirtoja infrapalveluiden ja vesihuoltolaitoksen osalta Kärritien ja Honkalammenrannan kunnallistekniikan projekteille urakoiden arvioitua korkeampien urakkatarjousten vuoksi.

Kaikkien edellä mainittujen muutosten jälkeen vuoden 2026 muutettu nettoinvestointimäärä on 4 170 000 euroa ja ilman vesihuoltolaitosta 2 660 000 euroa.

Rahoituslaskelma- ja asema

Kunnanhallitus ei ole kilpailuttanut pitkäaikaista talouarviolainaa alkuvuonna. Kuntatodistuksia (lyhytaikainen laina) oli avoinna 2,0 miljoonaa euron edestä 30.4.2026. Kuntatodistus erääntyy 31.5.2026.

Henkilöstösuunnitelma

Taloussuunnitelmassa on esitetyt muutoksia henkilöstösuunnitelmaan vuodelle 2026. Tarkemmat muutokset liitteessä.

Yhteenveto esitetyistä muutoksista

Esitetyt muutokset heikentävät alkuperäisen talousarvion kaikkien palvelualueiden toimintakatetta yhteensä -374 079 eurolla.

Poistomuutos heikentää taloutta -400 000 eurolla.

Näiden seurauksena alkuperäisen talousarvion 39 266 euron ylijäämä tulee vaihtumaan -749 643 euroa alijäämäiseksi.

Vastaavasti investointimäärärahoja pienenevät nettona 2 660 000 (netto) euroon ilman vesihuoltolaitosta.

Arvio merkittävistä riskeistä

Taloussuunnitelmassa vaikuttavia asioita loppuvuodelle 2026 ja tuleville vuosille ovat muun muassa:

- Verotulojen ja valtionosuuksien kehittyminen,
- Palkkakustannusten kehittyminen, palkat nousevat vuonna 2027 noin 2,1 % (n. 0,5 M€),
- Hankintalain muutos - In-house lainsäädäntö,
- TE-kustannusten ja palveluiden kehittyminen,
- Sote-kiinteistöjen myynti/ yhtiöittäminen,
- VT 9 tiehanke (arvio 2028–2029).

Konserni

Tytäryhtiöistä Lipertek Oy, Liperin Yrityskiinteistöt Oy päivittävät määrärahamuutoksia. Muutoksilla on varauduttu vuoden aikana tapahtuviin normaaleihin toiminnan vaihteluihin.

Määrärahamuutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin taloussuunnitelmassa.

Liperin Aluelämpö Oy:n alkuvuoden taloussuunnitelmasta ei esitetä taloussuunnitelmadokumentissa. Syynä on Aluelämmön myynti toukokuun lopussa 2026.

Tytäryhtiöt esittelevät aluvuoden talouskatsauksen kunnanhallitukselle.

Liite:

- Talouskatsaus 1/2026

Vaikutusten arviointi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Määrärahojen käytön systemaattinen suunnittelu ja seuranta ovat olennainen osa talousarvion noudattamista. Tarvittavat talousarviomuutokset pyritään tekemään talouskatsausten yhteydessä.

Valtuustolle toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kolmannesvuosittain.

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy:

-talouskatsauksen 1/2026 ja sen sisältämät talousarviomuutokset kunnan käyttötalouteen, investointeihin ja henkilöstösuunnitelmaan.

-sitovien erien muutoksen palvelualueiden toimintakatteisiin ja kunnan ali-/ ylijäämän muodostumiseen siten, että tuloslaskelman sitova taso on -749 643 euroa.

Päätös

Ote

valtuusto/palvelualueet

Lisätietoja

talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005